

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ผู้ศึกษาได้รับแรงบันดาลใจในการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษาปีสุดท้ายมหาวิทยาลัยบูรพา จากภาพยนตร์เรื่องวัยรุ่นพันธุ์ท็อป (TOP SECRET) ที่มีเนื้อหาถึงการต่อสู้ของเด็กหนุ่มอายุเพียง 18 ปี ที่ยังไม่จบการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ที่มีความมุ่งมั่นเพื่อเป็นผู้ประกอบการ และสามารถฟันฝ่าอุปสรรคจนประสบความสำเร็จเป็นเจ้าของกิจการภายใต้สินค้าตราเต่าแก๊บน้อย ซึ่งมีอายุไม่ถึง 20 ปี ทำให้เล็งเห็นถึงความสำคัญของนักศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา ว่าที่ผู้ประกอบการในอนาคต เนื่องด้วยเป็นนักศึกษาปีสุดท้าย มีความรู้ความสามารถพร้อมที่จะก้าวเป็นผู้ประกอบการที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งคณะกรรมการจัดการและท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยบูรพา ยังมีหลักสูตรระดับปริญญาโท ที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนความรู้ และช่องทางการระหว่างการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมเป็นผู้ประกอบการด้วยความพร้อมและปัจจัยส่งเสริมดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจศึกษาความสนใจเป็นผู้ประกอบการและลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน

จากบทความของ กรมการศึกษานอกโรงเรียน(<http://www.smethailand.net>) พบว่าสาระสำคัญที่ ผู้ประกอบการ SMEs ทำให้เกิดประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมคือ

1. SMEs เป็นแหล่งรองรับการจ้างงานขนาดใหญ่และกระจายอยู่ทั่วประเทศ ทั้งนี้เพราะวิสาหกิจต่าง ๆ ได้เกิดอยู่ในทุกชุมชนที่มีประชากรอาศัยอยู่กันเป็นหมู่เหล่า ในปี พ.ศ. 2542 มีการประมาณการว่า SMEs สามารถรองรับในการจ้างงานได้ถึง 4.5 ล้านคน

2. SMEs สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในตัวสินค้ารวมทั้งยังทำรายได้นำเงินตราต่างประเทศจากการส่งออก และยังสามารถผลิตสินค้าเพื่อทดแทนการนำเข้า อันทำให้ประเทศสามารถประหยัดเงินตราต่างประเทศได้จำนวนมากในแต่ละปี

3. SMEs เป็นแหล่งสร้างเสริมประสบการณ์บริการแก่ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้เริ่มต้นธุรกิจใหม่หรือนักลงทุนหน้าใหม่ จากธุรกิจเล็ก ๆ และพัฒนาจนเติบโตในที่สุด

4. SMEs เป็นหน่วยผลิตที่สนับสนุนและเชื่อมโยงไปสู่กิจการต่าง ๆ โดยเฉพาะกิจการขนาดใหญ่ ขนาดกลางและ/หรือกิจการขนาดย่อมด้วยกันเองในรูปแบบของการผลิตเป็นสินค้าวัตถุดิบขั้นต้นขั้นกลาง ด้วยวิธีการว่าจ้างผลิต หรือการรับช่วงการผลิต (Subcontracting)

5. SMEs เป็นการเชื่อมโยงระหว่างภาคการผลิตที่เกี่ยวข้องกัน เช่น ภาคการเกษตร ภาคการบริการขนส่ง ภาคการก่อสร้าง ภาคการค้าส่ง-ค้าปลีก

6. การเกิดขึ้นของ SMEs ตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศเท่ากับเป็นการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค อันเป็นส่วนหนึ่งของการกระจายรายได้ที่ดีทางหนึ่ง

ด้วยความสำคัญดังกล่าวคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยบูรพา ได้จัดตั้งเป็นคณะ ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2551 และในปีพ.ศ.2547 ได้มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีความพร้อมเป็นผู้ประกอบการสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ในการพัฒนาและสร้างผู้ประกอบการใหม่เพื่อการแข่งขันในประชาคมอาเซียน - ภาควิชาฯ ได้ร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และธนาคารเพื่อพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในการจัดทำและบริหารหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิตสาขาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Master of Management in Small and Medium Enterprise ย่อ MM in SMEs) นอกจากนี้ ภาควิชาฯ ยังได้ตระหนักถึงการสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศ โดยได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในภูมิภาคยุโรป และสถาบันการศึกษาชั้นนำในภูมิภาคเอเชีย ในการพัฒนาทักษะการบริหารธุรกิจและการประกอบธุรกิจขนาดย่อมในระดับนานาชาติด้วยการเข้าร่วมโครงการ Asia-Link พัฒนาผู้ประกอบการด้วยการทำ Business Game ทางด้าน Business Plan โดยร่วมกับ Technische Universitat Ilmenau ประเทศเยอรมนี Universidad Miguel Hernandez de Elche ประเทศสเปน และ Tongji University ประเทศจีน จำนวนนิสิตระดับปริญญาตรี 2,853 คน และระดับปริญญาโท 199 คน นับตั้งแต่ปี 2534 ภาควิชาฯ ได้ผลิตบัณฑิต 3,310 คน และมหาบัณฑิตรวมกัน 141 คน ทำให้ภาควิชาบริหารธุรกิจ เป็นหน่วยงานระดับภาคที่มีจำนวนนิสิตมากที่สุด ใน มหาวิทยาลัยบูรพา โดยจำนวนนิสิตของภาค คิดเป็น 29.40% ของนิสิตทั้งหมด ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ 9.72% ของนิสิตทั้งหมดของมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสนใจเป็นผู้ประกอบการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล นักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว ภาควิชา มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน
2. เพื่อศึกษาความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว ภาควิชา มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความเป็นผู้ประกอบการกับความสนใจเป็นผู้ประกอบการของ นักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว ภาควิชา มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษาไปสร้างความพร้อมในอาชีพของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน ของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน
2. เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษาไปพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน
3. เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลมาไปพัฒนาลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน
4. เพื่อนำข้อมูลความสนใจเป็นผู้ประกอบการ ไปพัฒนาสู่ความเป็นผู้ประกอบการ ของ นักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสนใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน
2. ความเป็นผู้ประกอบการด้าน ความสำเร็จในการริเริ่มและขยายธุรกิจมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันกับความสนใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน

3. ความเป็นผู้ประกอบการด้าน การริเริ่มสิ่งใหม่ในธุรกิจ มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันกับความสนใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน

4. ความเป็นผู้ประกอบการด้าน การรับรู้การควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันกับความสนใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน

5. ความเป็นผู้ประกอบการด้าน การรับรู้การยอมรับทางธุรกิจ มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันกับความสนใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน

6. ความเป็นผู้ประกอบการด้าน มุมมองทางธุรกิจ มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันกับความสนใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน

7. ความเป็นผู้ประกอบการด้าน การยอมรับความเสี่ยง/ ความไม่แน่นอน มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันกับความสนใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน

8. ความเป็นผู้ประกอบการด้าน ความเป็นอิสระ มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันกับความสนใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อความสนใจเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน

1.ประชากร

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาปีสุดท้ายระดับปริญญาตรี ภาคปกติ 4 ปี เรียนในช่วงเวลา 8.00 – 16.00 น. คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน ปีการศึกษา 2554 จำนวน 293 คน

แบ่งเป็นสาขาวิชาได้ดังนี้คือ

กลุ่มวิชาการเงิน	มีนักศึกษาชาย 6 คน หญิง 52 คน รวม 58 คน
กลุ่มวิชาการจัดการ	มีนักศึกษาชาย 2 คน หญิง 16 คน รวม 18 คน

กลุ่มวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

มีนักศึกษาชาย 14 คน หญิง 42 คน รวม 56 คน

กลุ่มวิชาการตลาด

มีนักศึกษาชาย 10 คน หญิง 44 คน รวม 54 คน

การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว

มีนักศึกษาชาย 7 คน หญิง 45 คน รวม 52 คน

บัญชีบัณฑิต

มีนักศึกษาชาย 7 คน หญิง 48 คน รวม 55 คน

(สำนักทะเบียนนิติ มหาวินิจฉัยบรรพชา, 28 สิงหาคม 2554)

2.ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาวิจัย สามารถจำแนกตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

2.1 การศึกษาความสนใจเป็นผู้ประกอบการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน

2.1.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สาขาวิชา ผลการศึกษา
ภูมิฐานะอาชีพของหัวหน้าครอบครัว

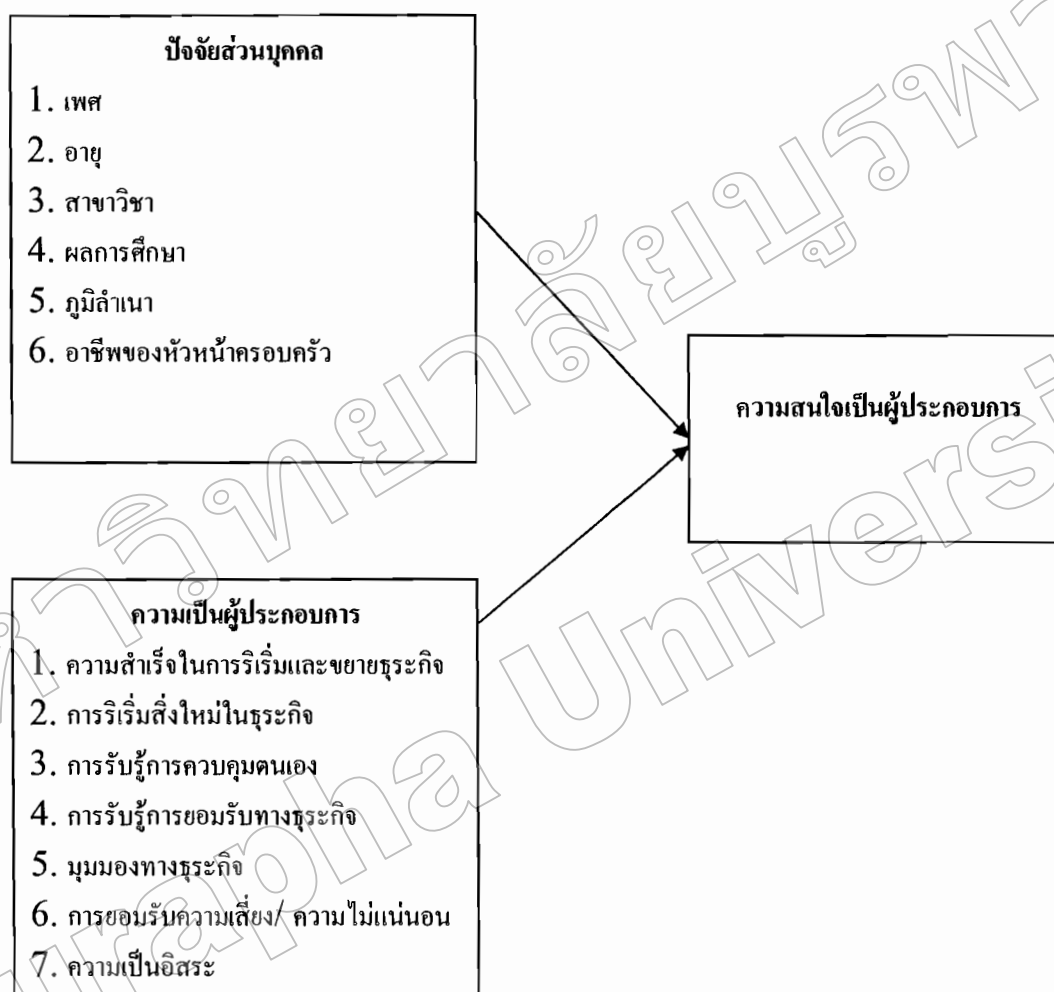
2.1.2 ตัวแปรตาม คือ ความสนใจเป็นผู้ประกอบการ

2.2. เพื่อศึกษาความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน

2.2.1 ตัวแปรอิสระ คือ ความเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ความสำเร็จในการริเริ่ม
และขยายธุรกิจ การริเริ่มสิ่งใหม่ในธุรกิจ การรับรู้การควบคุมตนเอง การรับรู้การยอมรับทางธุรกิจ
มุมมองทางธุรกิจ การยอมรับความเสี่ยง/ความไม่แน่นอน ความเป็นอิสระ

2.2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสนใจเป็นผู้ประกอบการ

กรอบแนวความคิด

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) หมายถึง ลักษณะของผู้ประกอบการที่เป็นปัจจัยสำคัญ อันจะส่งผลถึงความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ 7 ประการ คือ

1. ความสำเร็จในการริเริ่มและการขยายธุรกิจ
2. การริเริ่มสิ่งใหม่กับธุรกิจ
3. การรับรู้การควบคุมตนเอง
4. การรับรู้การยอมรับทางธุรกิจ
5. มุมมองทางธุรกิจ
6. การยอมรับความเสี่ยง/ความไม่แน่นอน
7. ความเป็นอิสระ

ผู้ประกอบการ (Entrepreneur) หมายถึง ผู้ที่รวบรวมปัจจัยการผลิตต่างๆ อันได้แก่ทุน ที่ดิน แรงงาน มาผสมผสานทำให้เกิดการผลิตและบริการ และเป็นผู้ที่ต้องยอมรับโดยตรงต่อความเสี่ยงและความไม่แน่นอนจากการดำเนินกิจการ อีกทั้งยังเป็นผู้ดำเนินการนำพากิจการให้บรรลุเป้าหมายในด้านกำไรและการเติบโต โดยแสวงหาโอกาสจากสภาพแวดล้อมที่กิจการเผชิญอยู่ภายใต้ทรัพยากรที่จำกัด

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะต่างๆของ นักศึกษาปีสุดท้าย ระดับปริญญาตรี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบงแสน ได้แก่ เพศ อายุ สาขาวิชา ผลการศึกษา ภูมิฐานะ อาชีพของหัวหน้าครอบครัว